

3. STARÉ POVĚSTI ČESKÉ - O BIVOJOVI

❖ Čti velmi pozorně text a odpovídej na otázky.

Na Vyšehradě měli krásnou zahradu a tam trávila Libuše hodně času s dívkami, které byly její družinou. Jednoho dne navštívila Libušin sestra Kazi. Obě děvčata měla velikánkou radost, že se zas po dlouhé době vidí. Mnoho věcí si sestřičky potřebovaly říct a na nic nechtěly zapomenout.

Jedné i druhé jela pusa o sto šest, když tu náhle přispěchal pán, který se staral o hrad, a zval je na nádvoří, protože se přihodilo něco úžasného. A skutečně měly obě překvapené dívky na co koukat: po nádvoří kráčel statný junák a nesl na zádech velikého, divokého kance. Ten kňour už všechny trápil dlouhé měsíce, proto byli teď radostí bez sebe. Špalír tvořili muži, ženy i drobotina. Staří i mladí jásali a pokoušeli se hrdiny alespoň dotknout. Ale přece jen se raději drželi zpátky, zvíře totiž vyhlíželo opravdu hrozně.

1. Kdo informoval Libuši a Kazi o příchodu Bivoje?

• kuchař



• kat



• kastelán



• dvorní šašek



2. Co asi znamená slovo „špalír“?



- slavnostní hostina
- místo s prodejními stánky
- budova se sálem určená k předvádění
- zástup čekajících lidí

Bivoj, jak se ten mladý muž jmenoval, se zastavil před Libuší a její sestrou. Dopadl kance na Kavčích horách. Nesl ho pořádný kus. Několik kilometrů musel jít Bivoj z kopce a do kopce, prodíral se pralesem, hlubokými houštinami, přes výmoly a padlé kmeny. A přesto byl svěží, jako by pro něho ta cesta cestou necestou byla hračka.

„Rozkaž, kněžno, a zhyne!“ zvolal. Kněžna souhlasila a všichni kolem se hned ochotně nabízeli, i když nic pro odchycení té škodné neudělali. Ale Bivoj se nedal, kdepak. „Já jsem ho lapil, je můj!“ řekl. „Jen mi dejte oštěp, ten svůj jsem musel odhodit.“

3. Co je slovem souznačným ke slovu „lapit“?



- odhodit
- pustit
- chytit
- zabít

4. Co je slovem protikladným ke slovu „škodná“ (zvěř)?



- slabá
- užitková
- jedovatá
- statná

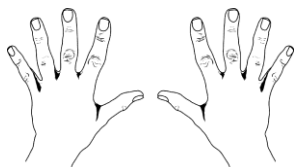
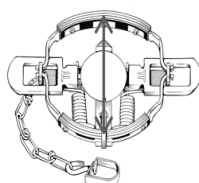
Byl hezký letní den, na obloze ani mráčku, neschylovalo se k bouřce. Ale jak už to bývá, všechno přišlo jako blesk z čistého nebe: v tu chvíli se setkaly oči Bivoje a Libušiny sestry. Kazi obdivovala jeho a jemu se zase moc líbila Kazi. Však byla opravdu spanilá a on byl přece ztepilý junák.

Ale Bivoj si včas uvědomil, že povinnost je přednější, a odhodil kance. Hrrr, zhurta zaútočil ten netvor, který se měl v staročeském obilí jak prase v žitě. Avšak Bivoj ho probodl oštěpem. I provolávala se veliká sláva, protože zlý a nebezpečný kňour už napáchal plno škody. Všichni se báli na Kavčí hory zajít, už tam dlouho ničil pole a úrodu a napadal všechno živé.

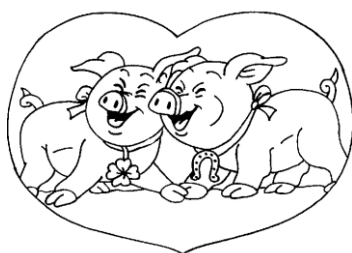
„Jak jsi to prase přemohl?“ ptali se Vyšehradští. A Bivoj vyprávěl, jak se na kance vypravil, aby již lidi netrápil, jak ten kanec náhle proti němu vyrazil, že nestačil vytáhnout oštěp, a tak divokého vepře chytil za uši, hodil si ho na záda a spěchal s ním na Vyšehrad.

5. Jakým způsobem ulovil Bivoj kance?

- do nalíčené pasti
- holýma rukama
- oštěpem
- střelnou zbraní



6. Co to znamená, když se řekne: „Má se jako prase v žitě“?



- má se velmi dobře a nic mu nechybí
- neváží si dobrého postavení
- je zklamaný, protože nepřišel včas, a proto nezískal, co chtěl
- je pilný a dokáže více nežli člověk, který dlouho vospává

7. Bivoj se vypravil na Kavčí hory, aby ulovil kance.

Najdi přísloví, které jeho činu nejvíce odpovídá.



- Odvážnému štěstí přeje.
- S poctivostí nejdál dojdeš.
- Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne.
- Ve dvou se to lépe táhne.

Nastalo veliké veselí a trvalo dlouho do noci. Zpívalo se, vyprávělo, stoly byly plné dobrot. I mnoho medoviny tehdy naši předkové vypili. Dva mladí lidé ale byli duchem jinde. Bivoj nejedl ani nepil, měl oči jenom pro Kazi. A Kazi jenom pro Bivoje.

Za to, že Bivoj porazil nebezpečné zvíře, jehož hlavu teď všichni u bran Vyšehradu obdivovali, dostal od Kazi z vděku krásný pás. Z vděku a taky z lásky.

Ráno již Kazi neměla stání, spěchala na svůj hrad a Bivoj spěchal s nabídkou, že ji doprovodí. Už na Kazíně zůstal, protože si vzal Libušinu sestru za ženu. K Vyšehradu se vrátil pouze pro svůj slavný oštěp, o který přišel při té slavné bitce s kancem.

8. Najdi rčení, které vyjadřuje, že „někdo nedávat pozor, nevnímá, co se kolem děje.“



- Plížit se jako duch.
- Chodit jako bez ducha.
- Být duchem jinde.
- Poklesnout na duchu.

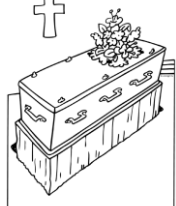
9. Co dostal Bivoj za svoji statečnost od Kazi?



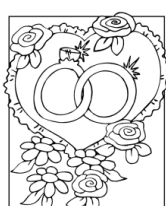
- pokrývku hlavy
- kroužek nošený na prstu
- zařízení měřící čas
- pruh kůže nebo jiného materiálu ovinutý kolem těla ve výši pasu

10. Jaká významná událost se odehrála nedlouho po oslavě porážky obávaného divočáka?

- pohřeb



- svatba



- velký sněm



- bitva





INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

❖ Rozhodni, která z následujících vět je pravdivá. Vybarvi A-ano, N-ne.

1. Na Vyšehradě se sešly všechny tři sestry.	A	N
2. Zahrada patřila k oblíbeným Libušiným místům.	A	N
3. Kavčí hory, kde Bivoj ulovil divočáka, leží v těsné blízkosti Vyšehradu.	A	N
4. Obávaný divočák roztrhal i mnoho psů, koní a lidí.	A	N
5. Bivoj přinesl kance na Vyšehrad na zádech.	A	N
6. Lidé zvědavě očekávali Bivoje na nádvoří.	A	N
7. Bivoj nakonec probodl divočáka oštěpem.	A	N
8. Hostina trvala několik dní a nocí.	A	N
9. Hlavu divočáka mohli spatřit všichni, kteří přišli na Vyšehrad.	A	N
10. Mezi Bivojem a Kazi vzplála láska na první pohled.	A	N

ŘEŠENÍ:

1. Kdo informoval Libuši a Kazi o příchodu Bivoje?

- kuchař
- kat
- **kastelán**
- dvorní šašek



2. Co asi znamená slovo „špalír“?



- slavnostní hostina
- místo s prodejními stánky
- budova se sálem určená k předvádění
- **zástup čekajících lidí**

3. Co je slovem souznačným ke slovu „lapit“?



- odhodit
- pustit
- **chytit**
- zabít

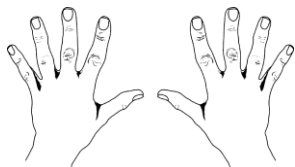
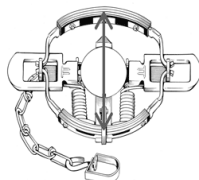
4. Co je slovem protikladným ke slovu „škodná“ (zvěř)?



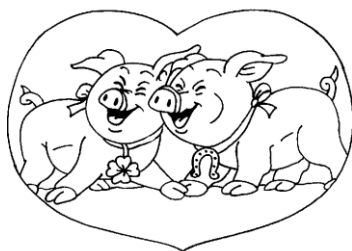
- slabá
- **užitková**
- jedovatá
- statná

5. Jakým způsobem ulovil Bivoj kance?

- do nalíčené pasti
- **holýma rukama**
- oštěpem
- střelnou zbraní



6. Co to znamená, když se řekne: „Má se jako prase v žitě“?



- má se velmi dobře a nic mu nechybí
- neváží si dobrého postavení
- je zklamaný, protože nepřišel včas, a proto nezískal, co chtěl
- je pilný a dokáže více nežli člověk, který dlouho vyspává

7. Bivoj se vypravil na Kavčí hory, aby ulovil kance.

Najdi přísloví, které jeho činu nejvíce odpovídá.



- **Odvážnému štěstí přeje.**
- S poctivostí nejdál dojdeš.
- Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne.
- Ve dvou se to lépe táhne.

8. Najdi rčení, které vyjadřuje, že „někdo nedávat pozor, nevnímá, co se kolem děje.“



- Plížit se jako duch.
- Chodit jako bez ducha.
- **Být duchem jinde.**
- Poklesnout na ducha.

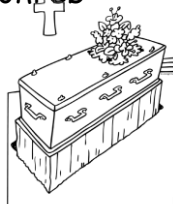
9. Co dostal Bivoj za svoji statečnost od Kazi?



- pokrývku hlavy
- kroužek nošený na prstu
- zařízení měřící čas
- **pruh kůže nebo jiného materiálu ovinutý kolem těla ve výši pasu**

10. Jaká významná událost se odehrála nedlouho po oslavě porážky obávaného divočáka?

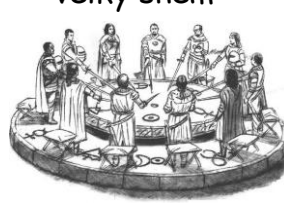
- pohřeb



- **svatba**



- velký sněm



- bitva





INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Na Vyšehradě se sešly všechny tři sestry.	A	N
2. Zahrada patřila k oblíbeným Libušiným místům.	A	N
3. Kavčí hory, kde Bivoj ulovil divočáka, leží v těsné blízkosti Vyšehradu.	A	N
4. Obávaný divočák roztrhal i mnoho psů, koní a lidí.	A	N
5. Bivoj přinesl kance na Vyšehrad na zádech.	A	N
6. Lidé zvědavě očekávali Bivoje na nádvoří.	A	N
7. Bivoj nakonec probodl divočáka oštěpem.	A	N
8. Hostina trvala několik dní a nocí.	A	N
9. Hlavu divočáka mohli spatřit všichni, kteří přišli na Vyšehrad.	A	N
10. Mezi Bivojem a Kazi vzplála láska na první pohled.	A	N



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Použité zdroje:

<http://cmis.cz/dum>

http://www.dynamoo.com/uploaded_images/executioner-749388.gif

http://medievaleurope.mrdonn.org/wh_middle_ages_man.GIF

<http://www.qacps.k12.md.us/mms/jester.gif>

<http://www.request.org.uk/infants/festivals/pentecost/crowd.jpg>

http://etc.usf.edu/clipart/37100/37122/euro-10_37122_lg.gif

<http://www.findlaycup.net/wp-content/uploads/2011/09/FindlayCup-shooter-standing.jpg>

http://www.dpi.vic.gov.au/__data/assets/image/0017/114731/leghold_trap.gif

<http://media.onsugar.com/files/2011/04/16/1/1582/15820361/04/princess-coloring-pages-25.jpg>

<http://www.fantasyjr.com/wp-content/uploads/2009/06/wedding-rings-coloring-231x300.gif>

<http://www.coloringpages1001.com/coloring-pages/funeral/funeral-coloring-pages-8.gif>

<http://www.fantasyjr.com/wp-content/uploads/2009/05/knights-castles-coloring-1-231x300.gif>

<http://justlikecooking.blogspot.com/2012/02/knights-of-periodic-table.html>

http://www.4to40.com/coloring_book/print.asp?p=Wild_Boar&k=Printable_Coloring_Pages_of_Wild_Boar

<http://www.allcoloring.com/images/hercules-coloring-pages-10.gif>

<http://www.321coloringpages.com/images/deer-coloring-pages/deer-coloring-pages-3.gif>

http://www.supercoloring.com/wp-content/main/2008_12/he-is-running-coloring-page.jpg

<http://www.coloring-pictures.net/drawings/pig/two-pigs-in-a-heart.php>



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

❖ Zakroužkuj správnou odpověď.

<p>1. Kdo informoval Libuši a Kazi o příchodu Bivoje?</p> <ul style="list-style-type: none"> • kuchař • kat • kastelán • služebná 	<p>4. Co to znamená, když se někdo : „Má jako prase v žitě“?</p> <ul style="list-style-type: none"> • má se velmi dobře a nic mu nechybí • neváží si dobrého postavení • je zklamaný, protože nepřišel včas, a proto nezískal, co chtěl • je pilný a dokáže více nežli člověk, který dlouho vyspává
<p>2. Co asi znamená slovo špalír?</p> <ul style="list-style-type: none"> • slavnostní hostina • místo s prodejními stánky • budova se sálem určená k předvádění • zástup čekajících lidí 	<p>4. Co dostal Bivoj za svoji statečnost od Kazi?</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokrývku hlavy • kroužek nošený na prstu • zařízení měřící čas • pruh kůže nebo jiného materiálu ovinutý kolem těla ve výši pasu
<p>3. Jak ulovil Bivoj kance?</p> <ul style="list-style-type: none"> • do nalíčené pasti • holýma rukama • oštěpem • střelnou zbraní 	<p>6. Jaká významná událost se odehrála nedlouho po oslavě porážky obávaného divočáka?</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohřeb • svatba • velký sněm • bitva